Werkafspraken tussen de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen en het kabinet

Algemeen

1. Dit document voorziet binnen het kader van de Grondwet, de Wet op de parlementaire enquête 2008 (Wpe 2008) en de Regeling parlementair en extern onderzoek in praktische aanvullende werkafspraken tussen commissie en kabinet.

2. De commissievoorzitter is het aanspreekpunt voor bewindspersonen. Vanuit het kabinet is de coördinerend bewindspersoon, de minister van Economische Zaken en Klimaat, het eerste aanspreekpunt voor de commissie. De commissie en de coördinerend bewindspersoon wijzen beiden een contactpersoon aan voor de dagelijkse contacten. Voor de commissie is dit de griffier. De betrokken departementen stellen de commissie zo spoedig mogelijk op de hoogte wie de contactpersoon van hun departement is.

3. De coördinatie van de minister van Economische Zaken en Klimaat ziet op praktische zaken zoals omschreven in deze werkafspraken.

Vorderingen van inlichtingen en documenten

4. De schriftelijke vorderingen worden gericht aan de betreffende bewindspersonen. De bewindspersonen verstrekken de gevorderde inlichtingen en documenten zonder tussenkomst van de coördinerend bewindspersoon.

5. De bewindspersonen worden voor verzending van de vordering geïnformeerd over de termijn waarbinnen de inlichtingen en documenten dienen te worden verstrekt.

6. Gevorderde inlichtingen en documenten, ook vertrouwelijke inlichtingen en documenten, worden in beginsel elektronisch aan de commissie ter beschikking gesteld. De commissie geeft in de vordering duidelijke instructies mee over de wijze van aanlevering. Indien elektronische aanlevering niet mogelijk is, motiveert de bewindspersoon deugdelijk waarom dit niet mogelijk is. De betreffende documenten worden in papieren vorm aan de commissie ter beschikking gesteld.

7. De commissie draagt zorg voor een adequate beveiliging van de aangeleverde inlichtingen en documenten.

Verstrekking van inlichtingen en documenten en vertrouwelijkheid van gegevens

Algemene uitgangspunten

8. Het uitgangspunt van de Wpe 2008, waarbij maximale openbaarheid het streven is, wordt te allen tijde in acht genomen. De bewindspersonen verstrekken de gevorderde inlichtingen en documenten binnen de gestelde termijn aan de commissie en betrachten de grootste terughoudendheid met het als vertrouwelijk aanmerken van documenten of onderdelen daarvan. De bewindspersonen verstrekken de gevorderde documenten ongelakt. Indien alleen onderdelen van de documenten vertrouwelijk moeten blijven, worden de betreffende passages in deze documenten geel gemarkeerd.

9. Bij het vorderen van inlichtingen en documenten worden, op grond van de artikelen 14a tot en met 14e van de Regeling parlementair en extern onderzoek, modaliteiten onderscheiden:
    - Het vorderen van afschriften. Deze modaliteit kent een openbare en een vertrouwelijke variant.

- Het vorderen van inzage, waarbij vertrouwelijkheid het uitgangspunt is.
- Het vorderen van kennisneming, waarbij de inhoud strikt geheim blijft.

Belang van de staat

10. Bewindspersonen zullen zich slechts in zeer uitzonderlijke gevallen beroepen op het belang van de staat om het verstrekken van informatie te weigeren. Een weigering tot het verstrekken van informatie, waarbij bewindspersonen een beroep doen op het belang van de staat, vergt een kabinetsbesluit en zal deugdelijk worden gemotiveerd per document.

11. Indien de bewindspersonen informatie niet verstrekken in verband met strijd met het belang van de staat, stellen de bewindspersonen de commissie in staat om op andere wijze de inhoud van deze informatie tot zich te nemen. Het uitgangspunt daarbij is inzage. Indien inzage niet mogelijk is, verleent de bewindspersoon kennisneming. Wanneer volgens een bewindspersoon het belang van de staat geen enkele inzage of kennisneming toelaat, treedt deze bewindspersoon zo spoedig mogelijk met de commissie in overleg.

12. Voor de procedure rondom een beroep door een bewindspersoon op 'een belang van de Staat' wordt verwezen naar artikel 19 Wpe 2008, met name de leden 2 en 3.

Blijvende vertrouwelijkheid

13. Door bewindspersonen kan onder deugdelijke motivering een dringend verzoek tot blijvende vertrouwelijkheid van documenten worden gedaan. De commissie neemt hierover een besluit op grond van artikel 40 Wpe 2008. De commissie stelt beperkingen aan de openbaarheid van de betreffende documenten of onderdelen daarvan, indien het verzoek is gebaseerd op een grond genoemd in artikel 40, tweede lid, Wpe 2008. Ingeval het verzoek is gebaseerd op een grond genoemd in artikel 40, derde lid, Wpe 2008 en de commissie besluit niet in te stemmen met het verzoek, wordt de bewindspersoon hiervan in kennis gesteld. De bewindspersoon kan dan de procedure beschreven onder 14 volgen.

14. Als de commissie meent dat een bewindspersoon documenten of onderdelen daarvan ten onrechte aanmerkt als zijnde vertrouwelijk, meldt de commissie dit gemotiveerd schriftelijk aan de betreffende bewindspersoon. Indien een bewindspersoon meent dat een dringend verzoek tot blijvende vertrouwelijkheid ten onrechte niet wordt gevolgd, meldt de bewindspersoon dit schriftelijk aan de commissie. Daarna volgt overleg op ambtelijk niveau (contactpersoon/SG-griffier) en zo nodig op politiek niveau (commissievoorzitter-bewindspersoon). Na afloop van het overleg kan de commissie de bewindspersoon verzoeken de vertrouwelijkheid op te heffen dan wel kan de bewindspersoon de commissie verzoeken haar besluit te herzien en beperkingen te stellen aan de openbaarheid.

Notulen MR, onderraden en ministeriële commissies

15. De minister-president kan, in plaats van het verstrekken van een overzicht van besluiten en gronden zoals bedoeld in artikel 20, tweede lid, van de Wpe 2008, geobjectiveerde samenvattingen geven van de notulen van vergaderingen van de ministerraad en eventuele onderraden en ministeriële commissies waarover de commissie inlichtingen of afschriften van documenten vordert. Deze geobjectiveerde samenvattingen worden ter vertrouwelijke inzage in papieren vorm aan de commissie gegeven en na afloop aan de minister-president geretourneerd. De inhoud van de notulen van de ministerraad, van onderraden en ministeriële commissies zijn conform het Voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst (VIRBI 2013) gerubriceerd als Stg. Zeer Geheim. Omdat de inhoud van geobjectiveerde samenvattingen gelijk is aan de inhoud van de conclusies en notulen, worden deze documenten eveneens gerubriceerd als Stg. Zeer Geheim. Rubricering brengt verplichtingen met zich ten aanzien van de wijze waarop deze documenten

moeten worden gehanteerd. De minister-president en de commissie kunnen nadere afspraken maken over de geobjectiveerde samenvattingen van de notulen van vergaderingen van de ministerraad onder verwijzing naar het Voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst 2013.

16. De commissie kan uit de geobjectiveerde samenvattingen de benodigde informatie over de besluiten en de gronden waarop die besluiten zijn gebaseerd afleiden, zoals bedoeld in artikel 20, tweede lid, Wpe 2008. De betreffende informatie kan worden opgenomen in het rapport, tenzij het belang van de staat hieraan in de weg staat.

17. Op voorwaarde tot strikte geheimhouding binnen de commissie wordt aan de voorzitter, ondervoorzitter dan wel een ander commissielid en griffier van de commissie inzage verleend in de volledige, niet-geobjectiveerde notulen van de ministerraad en eventuele onderraden en ministeriële commissies.

Vertrouwelijkheid en archivering

18. De bewindspersonen verstrekken aan de commissie een tweede afschrift van die documenten die naar aanleiding van een vordering zijn verstrekt en waarin vertrouwelijke persoonsgegevens zijn gelakt. Het gelakte afschrift wordt na beëindiging van de parlementaire enquête opgenomen in het openbare Kamerarchief. Het eerste, niet gelakte afschrift zal worden opgenomen in het vertrouwelijke deel van het Kamerarchief en kan alleen worden ingezien door Kamerleden.

19. De bewindspersonen verstrekken de in artikel 17 bedoelde gelakte afschriften binnen een jaar na dagtekening van de eerste vordering. In voorkomende gevallen zal voor een navordering een andere termijn worden afgesproken.

20. Indien een bewindspersoon zwaarwegende bezwaren heeft tegen opname van een ongelakt afschrift in het vertrouwelijke deel van het Kamerarchief en deze bezwaren deugdelijk zijn gemotiveerd, kan de bewindspersoon het ongelakte afschrift van een document ter inzage verstrekken aan de commissie. Dit ongelakte afschrift wordt na afloop van de parlementaire enquête geretourneerd aan de bewindspersoon en zal geen deel uitmaken van het Kamerarchief.

Contacten met ambtenaren

21. Voor het reguliere contact tussen de griffier van de commissie en de departementen fungeren de contactpersonen als bedoeld onder 2.

22. Bewindspersonen verlenen toestemming voor rechtstreekse contacten tussen onder hen ressorterende rijksambtenaren en de commissie en haar staf. Rijksambtenaren beperken zich tot het verstrekken van inlichtingen van feitelijke aard.

Hoor- en wederhoor

23. De betrokken bewindspersonen krijgen de gelegenheid om voor de publicatie van het onderzoeksrapport (delen van) het conceptonderzoeksrapport te zien, teneinde zich uit te kunnen spreken over:
    - feitelijke onjuistheden;
    - aspecten van vertrouwelijkheid (voor zover dit reeds bij aanlevering als zodanig kon worden aangemerkt);
    - het belang van de Staat.

De enquêtecommissie betrekt de in dit kader gemaakte opmerkingen van de bewindspersonen bij het opstellen van het definitieve rapport.

Deze afspraken laten onverlet de wettelijke bevoegdheden van de commissie en de wettelijke verschoningsgronden.

Getekend te Den Haag, d.d. 6 april 2021

T.M.T. van der Lee
Voorzitter parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen

Getekend te Den Haag, d.d. 6 april 2021

B. van 't Wout
Minister van Economische Zaken en Klimaat